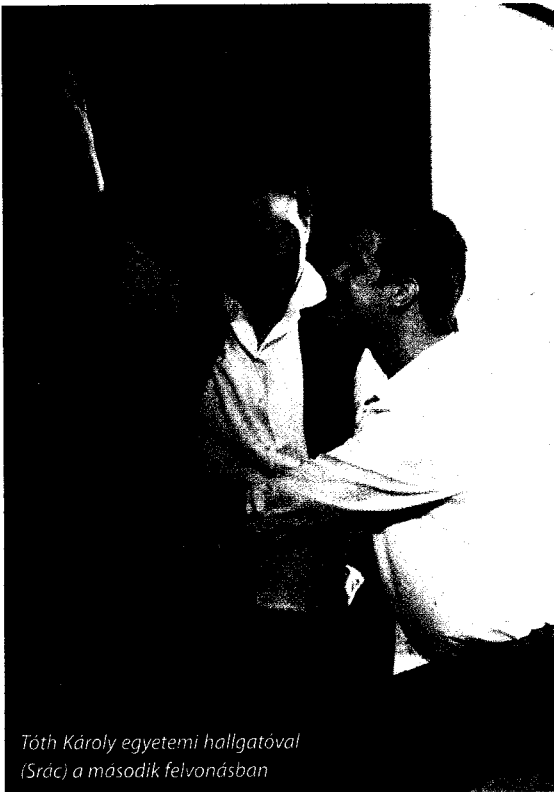

Huszonkilenc év után is AKTUÁLIS

A Vénasszony szerepében Cs. Tóth Erzsébet

A múlt héten, pénteken mutatta be a Komáromi Jókai Színház Spiró György Csirkefej című színművét. A Vénasszony szerepében Cs. Tóth Erzsébet látható. Azt mondja, kedveli a Kossuth-díjas író, költő, irodalomtörténész és műfordító darabjait, mert Spiró György ismeri az embert, és szereti a színészt. Igaz, meg kell küzdeni a hőseivel.

Tóth Károly egyetemi hallgatónál (Srdc) a második felvonásban

● **Mondják, egy színház akkor vegye elő a Csirkefejet, ha van színésze a Vénasszony szerepére. Mi a szerep titka?**

Egy színház akkor tűzze műsorra a Csirkefejet, ha mondanivalója van vele. Ezek szinte egyenrangú szerepek. A szerepet egyenrangúnak tartom az Apa, a Tanár és főleg, a Nő figurájával. A Vénasszony nagyon kapcsolódik Gobbi Hilda személyéhez, tudomásom szerint az ő számára írta ezt a darabot a szerző. Olyan társadalmi rétegeket képeznek le a szereplők, hogy a mai napig tudnak szólni az emberekhez. Nem fogott rajta az idő. Nyolcvanhatban mutatták be a Csirkefejet. Akkor Magyarországon erősen fújtak már a változás szelei. Sok olyan dolgot fogalmazott meg benne Spiró György, melyek huszonkilenc év múltán is aktuálisak. Főleg arról, hogy emberileg mennyire nem tudtunk előre lépni. Van olyan társadalmi réteg, amely lejjebb csúszott, egy másik feljebb került. Mindenki megtalálja majd a maga igazságát.

● **Gobbi Hilda utolsó szerepe volt a Vénasszony, mielőtt nyolcvannyolc nyarán, hetvenöt éves korában elhunyt. Úgy tudom, Töröcsik Mari vette át a szerepet.**

Állítólag nem szerette játszani. Gobbi után nehéz is lehetett. Megnéztem a felvételt az ősbemutatóról. Maga a színházi csoda volt, amit Gobbi Hildától láttam! Úgy gondolom, most, harminc év múl-

tán, a mi közegünkben, teljesen másképp kell megfogalmazni, amiről a Csirkefej szól. Forgács Péter rendező sem akarja kopírozni azt az előadást, elemelte a hétköznapiságát. A Csirkefej és benne a Vénasszony, karácsonyi ajándék! Teljesen váratlanul jött. Igaz, nem tudom, miképp telt volna a tél. Nyáron még csak elvan az ember. Van egy kényelmes lakókocsink, és horgászni járunk a férjemmel. Ki, a természetbe.

● **A Csirkefej huszonkilenc éve ugyanolyan aktuális?**

Két-három szót kellett benne kicserélni, melyek konkrétan a nyolcvanas évekre utaltak.

● **Ilyen rosszak csaknem három évtizede az emberek?**

Nem is rosszak, közönyösek. Látszólag találkozunk, közben senki sem figyel a másakra. Elbeszélünk egymás mellett. Nem halljuk meg a másik segélykiáltását.

„A komáromi előadás elvonatkoztatott, számomra szimpatikus olvasata a történetnek”

Csak, akkor, amikor már éles a sikoly. A picit nyögésekre oda sem figyelünk. Annyi minden megelőzhető lenne! Sok az egészségtelen lelkű ember.

● **Kedveli Spiró György darabjait?**

A kortárs drámairodalom legnagyobb alakjának tartom, annyira ismeri az embert. És annyira szereti a színészt! Meg kell vele harcolni, nem simogatva szeret. Nem úgy szereti a színészt, mint mondjuk Molnár Ferenc. Spiróval hatalmas amplitúdókat kell megélni, akár egy próbán is.

● **Megérintette a Vénasszony sorsa? Általában a játszott figurák hatása alá kerül?**

Nem szoktam magammal hurcolni a szerepeimet. De Kocsis István szavai, amiket A megkoszorúzott című drámájában papírra vetetett, a mai napig érvényesek lehetnének minden színész számára színházi etikáról, színészi magatartásról, emberi tartásról. És felelősségről. Amikor a színész kimegy, és odaáll egy figura mögé, vagy a figura kézen fogja és viszi, vagy neki kell a figurát magára húzni, hogy a nézőben valamilyen hatást kiváltson. Sokszor hiányzik a katarzis az előadásokból. ■

BARÁNY JÁNOS

FOTÓ: KISS GIBBÓ GÁBOR

A teljes interjút január 23-án megjelenő, Kultúrház című magazinunkban találják.